

1.	Nazwa kierunku	filologia polska
2.	Wydział	Wydział Humanistyczny
3.	Cykl rozpoczęcia	2025/2026 (semestr zimowy)
4.	Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
5.	Profil kształcenia	ogólnoakademicki
6.	Forma prowadzenia studiów	stacjonarna

7.	Informacje podstawowe o module	
Nazwa modułu		Wiedza o historycznym rozwoju języka polskiego I
Kod modułu		W1-FP-S1-WHRJ.1
Liczba punktów ECTS		4
Język wykładowy		polski
Cel i opis treści kształcenia		Celem przedmiotu jest przedstawienie istotnych zjawisk w dziejach języka polskiego, mających wpływ na jego kształt obecny, przede wszystkim na warstwę ortograficzną oraz fonetyczno-morfonologiczną. Punktem odniesienia są uwarunkowania kulturowe polskiego obszaru etnicznego oraz czynniki polityczno-religijne, które spowodowały włączenie w krąg średniowiecznej kultury łacińskiej, co zdeterminowało kształt polskiej pisowni. Uwzględniając w niezbędnym zakresie odwołania do prasłowiańskiego dziedzictwa, główną uwagę kieruje się na okres historycznej polszczyzny, od jej początków (X w.) do ustabilizowania się obecnej normy ortograficznej (XX w.). W tym celu studenci zapoznają się z najstarszymi tekstami polskimi, na podstawie których można prześledzić rozwój pisowni złożonej oraz późniejsze innowacje przy pomocy znaków diakrytycznych, a także zmiany ortograficzne umotywowane przeobrażeniami fonetycznymi. Za punkt wyjściowy do opisu rozwoju fonetycznego polszczyzny uznaje się współczesne oboczności morfonologiczne, mające źródło bądź w procesach sięgających okresu prasłowiańskiego, bądź też w zjawiskach zaistniałych na gruncie historycznej polszczyzny. Kurs jest pomyślany jako kompleksowy przegląd najważniejszych etapów rozwojowych języka polskiego w wymiarze fonetyczno-ortograficznym, z wyraźnym sprofilowaniem na interpretację zjawisk współczesnych.
Lista modułów koniecznych do zaliczenia przed przystąpieniem do tego modułu (o ile to konieczne)		nie dotyczy

8.	Zakładane efekty uczenia się modułu			
Kod	Opis	Efekty uczenia się kierunku	Stopień realizacji (skala 1-5)	
01	zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu językoznawstwa oraz zna pojęcia i metody właściwe dla oglądu diachronicznego w humanistyce	K_W02	4	
02	zna i rozumie wybrane fakty, procesy i zjawiska stanowiące zaawansowaną wiedzę z zakresu językoznawstwa diachronicznego o profilu słowiańskim	K_W03	4	
03	zna i rozumie terminologię oraz szczegółowe zagadnienia z zakresu fonetyczno-graficznego rozwoju polszczyzny oraz zależności między procesami historycznojęzykowymi a współczesnym kształtem polszczyzny	K_W05	4	
04	zna i rozumie wpływ innych kultur (szczególnie kultury łacińskiej) na rozwój języka polskiego oraz rozumie związki polszczyzny z innymi językami słowiańskimi	K_W07	3	
05	potrafi dokonywać pogłębionej historycznojęzykowej analizy fonetycznej form wyrazowych oraz potrafi objaśniać	K_U04	3	

	problemy szczegółowe zjawiskami o charakterze ogólnym		
06	potrafi wyjaśnić złożoność polskiej ortografii oraz wymienną morfonologiczną procesami historycznymi	K_U03	3
07	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy eksperckiej w rozwiązywaniu problemów poznawczych właściwych dla językoznawstwa polonistycznego	K_K01	4
08	jest gotów do propagowania wiedzy na temat przyczyn skomplikowania polskiej ortografii oraz do krzewienia poprawnej polszczyzny	K_K05	4

9. Metody prowadzenia zajęć		
Kod	Kategoria	Nazwa (opis)
a01	Zbiór metod asymilacji wiedzy / podających	Wykład informacyjny/kursowy systematyczny kurs z określonej dyscypliny naukowej w ujęciu syntetycznym; realizacja zakłada bierny odbiór przekazanych informacji
a05	Zbiór metod asymilacji wiedzy / podających	Objaśnienie/wyjaśnienie eksplikacja polegająca na wyprowadzeniu uznanego z góry twierdzenia z innych, wcześniej już znanych, w określonej przez osobę prowadzącą zajęcia liczbie kroków
b03	Zbiór metod problemowych	Metody aktywizujące: gry dydaktyczne treści nauczania ujęte w formułę gry zachowującej reguły, zasady i przepisy; prowadzone w celowo zorganizowanej sytuacji, opartej na opisie faktów i procesów, uczący się konkurują ze sobą w ramach określonych przez NA zasad; gry symulacyjne – uwzględniają pozorowanie sytuacji rzeczywistych; gry decyzyjne – oparte są na procesie podejmowania decyzji z poznaniem ich konsekwencji (np. drzewo decyzyjne), gry psychologiczne – wzmagają udział emocjonalno-wolitionalnego komponentu postawy

10. Formy prowadzonych zajęć					
Kod	Nazwa	Liczba godzin	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Efekty uczenia się modułu	Metody prowadzenia zajęć
C	ćwiczenia	30	zaliczenie	05, 06, 07, 08	a05, b03
W	wykład	15	egzamin	01, 02, 03, 04	a01

11. Praca studenta poza udziałem w zajęciach obejmuje w szczególności:			
Kod	Kategoria	Nazwa (opis)	Czy częściowo zalicza się do BUNA-y?
a02	Przygotowanie do zajęć	Czytanie literatury / analiza materiałów źródłowych czytanie literatury wskazanej w sylabusie; przegląd, porządkowanie, analiza i wybór materiałów źródłowych do wykorzystania w ramach zajęć	Nie
a03	Przygotowanie do zajęć	Ćwiczenie praktycznych umiejętności czynności polegające na powtarzaniu, doskonaleniu i utrwalaniu praktycznych umiejętności, w tym ćwiczonych podczas odbytych wcześniej zajęć lub nowych, niezbędnych z punktu widzenia realizacji kolejnych elementów programu (jako przygotowanie się uczestnictwa w zajęciach)	Nie
c02	Przygotowanie do weryfikacji efektów uczenia się	Studiowanie wykorzystanej literatury oraz wytworzonych w ramach zajęć materiałów wgłębianie się, dociekanie, rozważanie, przyswajanie, interpretacja lub porządkowanie wiedzy pochodzącej z literatury, dokumentacji, instrukcji, scenariuszy, itd., wykorzystanych na zajęciach oraz z notatek lub innych materiałów/wytworów sporządzonych w ich trakcie	Nie

Informacje dotyczące szczegółów realizacji modułu w danym roku akademickim znajdują się w sylabusie dostępnym w systemie USOS: <https://usosweb.us.edu.pl>.